

gebracht. Naast de rituele mantra van 'meer participatie' valt de belofte van een serieuze inhaalbeweging voor de hedendaagse beeldende kunsten. Organisaties uit die laatste sector wisten dus dat ze in de eindfase een streepje voor zouden hebben op hun collegae uit de muzieksector of de podiumkunsten. De inhaalbeweging is er ook effectief gekomen, maar bracht de belangenvertegenwoordiger van de individuele beeldende kunstenaars –het NICC dus– niet meteen in een hoerastemming (ik kom daar nog op terug). Het is zonder meer een goede en vooral faire zaak dat de stijging met zestien miljoen euro van de kunstenbegroting in 2006 in de eerste plaats het bloeiende Vlaamse landschap van hedendaagse beeldende kunsten van meer zuurstof voorziet. Alleen werd het geld wel tamelijk tot zeer ongericht uitgedeeld. Waar wil Anciaux naar toe? Welke veldstructuur binnen de actuele kunsten beogen cultuurminister en adviseurs? De lijvige verantwoording van de eindbeslissingen, waarin overigens zonder bronvermelding en hoogst selectief wordt geciteerd uit de adviezen van de beoordelingscommissies, beantwoordt deze vraag niet. De algemene cultuurnota stelt wel een apart beleid voor de beeldende-kunstensector in het vooruitzicht, maar dat is nog niet op papier uitgetekend. Een weinig onwil volstaat om te besluiten dat de recente, relatief royale middelenbedeling richting hedendaagse kunsten synoniem was met een beleidsvoering zonder beleidsvisie. Maar dat is niet het hele verhaal.

Tijdens de eerste ronde van het Kunstendecreet heeft minister Anciaux één keer in zijn kaarten laten kijken. Dat was op 13 januari van dit jaar, toen hij de voorzitters van de beoordelingscommissies toesprak. Hij maande hen aan de artistieke waarde te laten primeren maar tegelijk ook de algemene veldcontext te verdisconteren. 'Niet enkel de spelers, ook het veld' moesten ze beoordelen, kwestie van ook in de onmiddellijke toekomst een voldoende mate van diversiteit te kunnen garanderen. Anciaux stelde tevens hardop vragen bij de noodzaak van een eigen structuur voor iedere individuele artiest (daarover zo dadelijk meer) en, algemener, bij de vaak bevroren relatie tussen een specifieke artistieke werking

en eigen culturele infrastructuur. Het werd allemaal iets meer dan twee maand ná de indiening van de dossiers gezegd... Maar het eigenlijke venijn zat in de staart. Aan het slot van zijn betoog merkte Anciaux fijntjes op 'dat het Kunstendecreet perfect toelaat om een tweejarige subsidie toe te kennen aan organisaties die een vierjarige subsidiëring aanvragen. Misschien moeten we bij de eerste toepassing van het Kunstendecreet wat actiever gebruik maken van deze mogelijkheid. Ik kan me voorstellen dat het in een aantal gevallen nuttig kan zijn een tussentijdse evaluatie te voorzien én de mogelijkheid om het beleid halverwege bij te sturen'. Niet zozeer de beoordelingscommissies

Uit: Artistiek Advies Raamtheater

In het, eens te meer, uiterst summiere en weinig beargumenteerde dossier, legt Het Raamtheater de lat zeer hoog, waar het zich in zijn *mission statement* onomwonden tot doel stelt 'het beste, nieuwe en klassieke, binnen- en buitenlands repertoire te maken in het Nederlandse taalgebied.' Die ambitie staat haaks op de kijkervaring van de commissie. (...)

Al nodigt de thematiek van de gekozen werken soms uit tot het creëren van onbehagen, door de weinig geïnspireerde vormtaal of de dommeldramaturgie wordt de toeschouwer nooit verontrust, wordt er nooit in de wonde gepookt, blijft de priemende blik afgewend. De vormtaal is –in het beste geval– braaf en voorspelbaar en laat open kansen op een confronterende lezing onbenut.

De commissie vindt dan ook niet dat dit soort theater, zoals het dossier vermeldt, er in slaagt 'doeltreffend te boodschappen over die maatschappij'. Het Raamtheater heeft het volste recht om zich als verdediger van een behoudsgezinde theatertaal op te stellen, maar, nog afgezien van het mangelende dossier, oordeelt de commissie dat het gebrek aan een welomschreven artistiek project en de vaak zwakke scenische realisatie, een verdere structurele subsidiëring niet langer verantwoordt. De commissie stelt dan ook de stopzetting van erkenning en subsidiëring voor.

maar vooral de minister en zijn kabinet zélf hebben bijzonder dankbaar gebruik gemaakt van de gesuggereerde mogelijkheid. In het schaarse commentaar op de eindbeslissingen is daar nauwelijks over gerept, terwijl het resultaat nochtans overduidelijk is. Door de band genomen krijgen alleen al geconsacreerde huizen en artiesten een vierjarige subsidie, de meerderheid moet het met twee jaar doen. Vooral onder de kunstencentra en werkplaatsen, de audiovisuele en de beeldende kunstorganisaties, domineren de tweejarige subsidies. Anciaux legitimeert een en ander enkel in geïndividualiseerde termen. Twee jaar overheidssteun, dat is ofwel 'hoopvol' ('voor beginnende, startende voorzieningen'), ofwel 'waarschuwend' ('voor betwijfelde dossiers'). Het is een kwakkelende verantwoording, want bij de tweejarigen zitten nogal wat initiatieven die al een

tijdje bezig zijn maar wél pas voor de eerste keer structurele subsidies ontvangen. Bij de inschatting als 'beginnend' en 'startend' wordt kortom wel héél erg door de eigen overheidsbril gekeken...

Ik heb het stellige vermoeden dat Anciaux en zijn adviseurs vooral *beleidstijd en -ruimte* hebben willen creëren. Door bij de meeste aanvragen slechts voor twee jaar te gaan, kan vooral voor de audiovisuele en de beeldende kunstensector alsnog een algemeen kader worden uitgetekend dat niet al te zeer door de eindbeslissingen binnen het Kunstendecreet wordt bezwaard. Bij de nieuwe ronde in 2008 kan dat beleidskader dan als richtsnoer dienstdoen, en vallen

dus meer doordachte en 'visionaire' beslissingen te nemen. Kortom, geen definitief maar een voorlopig (beeldende) kunstenebeleid met het oog op een meer inhoudelijke ijking in de directe toekomst. Daarbij speelt allicht ook de verwachting dat tegen 2008 de Vlaamse begrotingshemel zal opgeklaard zijn en het cultuurbudget verder zal kunnen doorgroeien, wat voor een extra beleidsruimte kan zorgen. Op deze dubbele impliciete agenda valt weinig af te dingen. Alleen is het wat flauw en, vooral, getuigt het van weinig zelfzekerheid om hem niet te expliciteren.

Het vermaledijde Brussel

De omvangrijke verantwoording van Anciaux's eindbeslissingen is af en toe vreemde lectuur. Zo valt in de algemene inleiding gedurig het woordje 'voorzieningen'. Die uitdrukking stamt niet meteen